

Rapportage van Servicecentrum Drechtsteden (3 gemeenten)

- Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
- Gemeente Hardinxveld-Giessendam
- Gemeente Papendrecht

Rapport auteur Jules Ernst, 200 OK, 7 september 2019

Evaluatie opdrachtgever Sander Schmidt, Servicecentrum Drechtsteden

Samenvatting Evaluatieresultaten

Op 5 september is onderzoek uitgevoerd naar de toegankelijkheid van websites van een drietal gemeenten. In dit onderzoek is aandacht besteed aan de content. De websites van de Drechtsteden zijn allemaal gebaseerd op dezelfde techniek en vertonen veel overeenkomsten. De website van de gemeente Dordrecht is volledig onderzocht op techniek; de andere websites zijn hoofdzakelijk op content onderzocht.

De website van de gemeente Hardinxveld-Giessendam ziet er qua content al goed verzorgd uit. De issues die ik daar tegenkwam zijn incidenten. De sites van de gemeente Papendrecht en Hendrik-Ido-Ambacht hebben iets vaker issues die op meerdere pagina's kunnen voorkomen. Voor deze 2 gemeente is er nog wel wat te doen.

Dit rapport beschrijft ook een aantal issues die niet met toegankelijkheid te maken heeft. En een aantal technische issues die mogelijk niet in eerdere onderzoeken zijn gevonden zijn in dit rapport opgenomen.

Scope van de evaluatie

Website naam	Gemeente Hardinxveld-Giessendam, Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht en Gemeente Papendrecht Alle webcontent van:
Scope van de website	<ul style="list-style-type: none">• www.papendrecht.nl• www.hardinxveld-giessendam.nl• www.h-i-ambacht.nl
Conformiteitsdoel	Niet onderzocht, alle webcontent buiten deze hoofddomeinen.
Verdere evaluatievereisten	Niveau AA
Basisniveau van toegankelijkheid ondersteund	Alle gangbare browsers

Issues voor de webredactie

Gebruik van koppen

In de footer worden koppen gebruikt die niet als koppen zijn gemarkeerd:
Voor de Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht op elke pagina:

- Openingstijden Gemeentewinkel
- Openingstijden Gemeentehuis

Voor de Gemeente Papendrecht op elke pagina:

- zonder afspraak
- op afspraak

Er zijn koppen die eruit zien als koppen maar niet gemarkeerd zijn als kop. Hier is het b-element of strong-element gebruikt waar dit een H2 of H3 moet zijn afhankelijk van de plaats in de content. Dit kom je onder andere tegen op de volgende pagina's

- [https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht Inwoners/Nieuws en bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/September 2019/Derde editie seniorenmiddag in Wilgedonk](https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht%20Inwoners/Nieuws%20en%20bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/September%202019/Derde%20editie%20seniorenmiddag%20in%20Wilgedonk) de tekst "Foto's en filmpjes".
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners Ondernemers/Alle onderwerpen/Ruimtelijke plannen/Bestemmingsplannen/In procedure/Ontwerpbestemmingsplan Langeweg 77 85 Florensis](https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners/Ondernemers/Alle%20onderwerpen/Ruimtelijke%20plannen/Bestemmingsplannen/In%20procedure/Ontwerpbestemmingsplan%20Langeweg%2077%2085%20Florensis)
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek Bestuur/Totaaloverzicht Politiek en Bestuur/Gemeenteraad/Raadsgriffie](https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek%20Bestuur/Totaaloverzicht%20Politiek%20en%20Bestuur/Gemeenteraad/Raadsgriffie)
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/Familie Spoorfonds](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon%20Ambacht/Overzicht/Familie%20Spoorfonds)
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners Ondernemers/Alle onderwerpen/Wijk/Doe mee](https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners/Ondernemers/Alle%20onderwerpen/Wijk/Doe%20mee)
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/actueel/actueel 2019/Ambachtse ondernemers zetten de schouders eronder](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon%20Ambacht/Overzicht/actueel/actueel%202019/Ambachtse%20ondernemers%20zetten%20de%20schouders%20eronder)
- [https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek Bestuur/Totaaloverzicht Politiek en Bestuur/College van Burgemeester en wethouders/Collegebesluiten/Collegebesluiten 2019](https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek%20Bestuur/Totaaloverzicht%20Politiek%20en%20Bestuur/College%20van%20Burgemeester%20en%20wethouders/Collegebesluiten/Collegebesluiten%202019)
[https://www.papendrecht.nl/Contact/Informatie voor de media](https://www.papendrecht.nl/Contact/Informatie%20voor%20de%20media)

Koppen hebben het verkeerde niveau:

- Op de pagina [https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht Inwoners/Nieuws en bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Augustus/Fiets in de maand september naar je werk en win mooie prijzen](https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht%20Inwoners/Nieuws%20en%20bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Augustus/Fiets%20in%20de%20maand%20september%20naar%20je%20werk%20en%20win%20mooie%20prijzen) zijn de koppen in het nieuwsbericht als H4 gemarkeerd in plaats van H2

Er zijn koppen zonder content:

- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Over_deze_website/Privacyverklaring_Gemeente_Papendrecht is "Privacy beleid Papendrecht" en de volgende kop zijn beide een H2. "Privacy beleid Papendrecht" bevat geen content.

Er zijn koppen die niet uniek zijn op één pagina:

- Zie https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Zorg_en_onderwijs/Zorg/Hulp_en_ondersteuning_WMO/Vervoersvoorzieningen

Op de pagina

https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Augustus/The_DriveXperience_voor_jonge_rijbewijsbezitters ontbreken de markeringen voor koppen.

Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Configuratie/Footer/Handige_links is het gebruik van koppen goed! Sommige koppen hebben content, sommige niet. In dit geval kiezen we voor een eenduidige oplossing. Dus bij elk item een kop gebruiken is dan beter. Hier zijn de koppen goed gebruikt.

Opsommingstekens

Maak gebruik van correcte opsommingmarkering (UL- en LI-element).

- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Augustus/Fiets_in_de_maand_september_naar_je_werk_en_win_mooie_prijzen zijn de opsommingstekens in meerdere alinea's zijn niet correct opgemaakt.
- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek_Bestuur/Totaaloverzicht_Politiek_en_Bestuur/Gemeenteraad/Raadsgriffie in de tekst "deel mee!" staan onder elkaar 3 linkjes. Gebruik hiervoor het opsommingsteken.
- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners_Ondernemers/Alle_onderwerpen/Ruimtelijke_plannen/Bestemmingsplannen/In_procedure/Ontwerpbestemmingsplan_Langeweg_77_85_Florens_is bij "Stukken ter inzage" worden 2x een koppelteken gebruikt als opsommingsteken. En gebruik ook onder het kopje "pdf-versie" een opsomming.
- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Politiek_en_Bestuur/Overzicht_Politiek_en_Bestuur/Raadscommissies/Commissie_Samenleving staat onder "Onderwerpen" een lijst met onderwerpen, gebruik hiervoor opsommingstekens.

Alternatieve tekst bij afbeeldingen

- Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/juni/Basisschoolleerlingen_fietsend_richting_techneik hebben meerdere afbeeldingen dezelfde alt-tekst: "Techniekroute in Hardinxveld-Giessendam".
- Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/September/Ondernemersbijeenkomst_Energie_Klimaat_en_Duurzaamheid staat op de poster tekst. Niet alle tekst is terug te vinden in het nieuwsbericht zoals "Inloop met soep en broodjes...". Controleer alle tekst.
- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/September_2019/Derde_editie_seniorenmiddag_in_Wilgendonk bevat een foto met mensen die schilderen en praten. Wellicht discutabel, maar de alt-tekst luidt: "Seniorenmiddag Wilgendonk 2019". Het schilderen is best wel bepalend. "Senioren schilderen en praten met elkaar" zou beter zijn.
- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/September_2019/Zaterdag_7_september_Wereld_s_feest is
- Op de pagina bevat een grote afbeelding waarbij de alt-tekst luidt: "Zaterdag 7 september 17:00 uur: Wereldfeest in Vijverpark Papendrecht" terwijl op de neus van de dame iets anders te lezen is namelijk "HALLO BUREN".
- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Augustus/Fiets_in_de_maand_september_naar_je_werk_en_win_mooie_prijzen luidt de alt-tekst bij de afbeelding van de poster "september is fiets naar je werk maand. Doe mee en win mooie prijzen" maar deze tekst is niet in de afbeelding terug te vinden, Wel onder andere "Love 2 Ride" en "Fiets naar je werk-maand. 1 t/m 30 september" en meer.
- Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Juli/Bewoners_Blankvoorn_zorgen_zelf_voor_de_beplanting is de alt-tekst bij de aanwezige foto erg lang en legt niet helemaal uit wat je op de foto ziet.

Linkdoel

Zorg ervoor dat de tekst van een link duidelijk maakt wat het doel van de link is.

Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/actueel/actueel_2019/gemeentehia_woensdag_28_augustus_2019 staat een link naar een PDF-bestand van 4,5 Mb. Zorg er in ieder geval voor dat beschreven staat dat de link een PDF betreft. De bestandsgrootte is geen verplichting meer, maar houdt er rekening mee dat steeds meer mensen onderweg via hun mobiel informatie zoeken. 4.5 Mb is dan best wel groot; en een PDF lezen op mobiel zo niet nog lastiger. Zeker als deze is opgesteld met kolommen en meerdere pagina's.

Van de volgende issues is niet duidelijk of dit een redactioneel of een technische oorzaak heeft. Op andere plekken kan het namelijk wel goed gaan.

- Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/juni/Sportgala_Hardinxveld_Giessendam wordt de link naar het sportgala "www.hagi-events.nl/sportgala" niet voorgelezen door een screenreader. Voorgelezen wordt: "opent in een nieuw venster, opent externe website"
- Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Juli/Geef_uw_mening_over_het_Gemeentenieuws wordt de linktekst "Vul de vragenlijst Gemeentenieuws in" niet voorgelezen door een screenreader. Voorgelezen wordt "opent in een nieuw venster, opent externe website"
- Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Augustus/Botulisme_melden_aan_gemeente_a_u_b wordt de linktekst www.rivm.nl niet voorgelezen door een screenreader. Voorgelezen wordt "opent in een nieuw venster, opent externe website".

Zintuiglijke eigenschappen

Mensen die het scherm niet kunnen zien kunnen de plaats op het scherm niet bepalen of vormen op het scherm zien.

- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/Natuur/Perenlaantje staat in de laatste regel "Foto's rechts". De foto's rechts zijn verdwenen, de tekst staat er nog wel.
- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners_Ondernemers/Alle_onderwerpen/bouwen_en_verbouwen/Wel_of_geen_omgevingsvergunning staat onder "Papieren formulier downloaden" de tekst "...en ziet u rechts onder in de pagina een nieuwe link staan...".

Tabellen

- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners_Ondernemers/Alle_onderwerpen/Wijk/Buurtbon is onder "Buurtbon regels" een tabel gebruikt, waarbij de koppen met vet zijn gemarkeerd in plaats van tabelkoppen.
- Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Politiek_Bestuur/Totaaloverzicht_Politiek_en_Bestuur/College_van_Burgemeester_en_wethouders/Collegebesluiten/Collegebesluiten_2019 is is een tabel gebruikt met 2x een h2 in plaats van tabelkoppen.

Issues (geen toegankelijkheidsproblemen)

Op de volgende pagina's zijn er links waar css-code is gebruikt om de link een kleur te geven. Tevens is het u-element gebruikt om de tekst te onderstrepen. Dit gebeurt onder andere op <https://www.hardinxveld->

[giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Juli/Nominaties eerste sportgala bekend en https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Juli/Samenwerking PCOB en museum De Ko peren Knop](https://www.giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Juli/Nominaties_eerste_sportgala_bekend_en_https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Nieuws/Nieuwsarchief/2019/Juli/Samenwerking_PCOB_en_museum_De_Ko_peren_Knop).

Op de pagina

[https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht Inwoners/Onderwijs en Arbeidsmarkt/L eerwerkbedrijven Papendrecht/Combigooods Pannenkoekenhuis Fritella](https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Onderwijs_en_Arbeidsmarkt/L eerwerkbedrijven_Papendrecht/Combigooods_Pannenkoekenhuis_Fritella) zijn de foto's heel wazig.

Op de pagina

[https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht Inwoners/Nieuws en bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Juli/Bewoners Blankvoorn zorgen zelf voor de beplanting](https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Nieuws_en_bekendmakingen/Nieuwsarchief/2019/Juli/Bewoners_Blankvoorn_zorgen_zelf_voor_de_beplanting) zijn voor d ekoppen h4 gebruikt in plaats van h2. De richtlijnen vereisen geen strikte structuur maar het maakt het voor mensen met hulpsoftware wel makkelijker als er een goede koppenstructuur wordt gebruikt. Ook zoekmachines kunnen hier beter mee om gaan.

Op de pagina

[https://www.papendrecht.nl/Ondernemers/Overzicht voor ondernemers/Nieuws voor on dernemers/Nieuwsarchief/2019/Innovatief idee Het MKB katalysatorfonds biedt subsidie en steun](https://www.papendrecht.nl/Ondernemers/Overzicht_voor_ondernemers/Nieuws_voor_on dernemers/Nieuwsarchief/2019/Innovatief_idee_Het_MKB_katalysatorfonds_biedt_subsidie_en_steu) eindigt de lead/introtekst met een onafgemaakte zin: "Om deze reden hebben...".

Accordions

Op heel veel plaatsen wordt de zogenaamde accordion gebruikt. Ingeklapte tekst die als je het wilt lezen moet uitklappen. Zie bijvoorbeeld <https://www.papendrecht.nl/Contact>. Deze manier van content tonen kan voor veel mensen heel vervelend zijn. Mensen scannen teksten en vinden elk op hun eigen manier dat wat ze zoeken. Wat er niet is, zie je niet. Als je via zoeken op deze pagina terecht bent gekomen dan zoek je verder naar het zoekwoord, maar moet je op elke kop klikken om de content te kunnen lezen. Je kunt niet met Ctrl+F op de pagina in één keer de tekst kan vinden. Met Ctrl+F kan je alleen vinden wat er zichtbaar is.

Meer hierover op de website van Nielsen Norman Group: [Accordions Are Not Always the Answer for Complex Content on Desktops](#).

PDF

Op de pagina [https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Wonen en leven/Omgeving/Duurzame gemeente/50 tips om energie te besparen](https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Wonen_en_leven/Omgeving/Duurzame_gemeente/50_tips_om_energie_te_besparen) is een link naar een ontoegankelijke PDF aanwezig. Onder andere het kleurcontrast is te laag. We hebben PDF's niet in de onderzoeken meegenomen, maar beter is om dit soort content gewoon als HTML-pagina op te nemen op de website.

Technische toegankelijkheidsissues

Taal van onderdelen

Op de pagina [https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners Ondernemers](https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners_Ondernemers) wordt bij activiteiten een kalender getoond. De bladerfunctie, de pijltjes bevatten engelstalige teksten zoals "Previous Month". Ook de link klopt niet. Als je op "Previous Month" klikt, wordt niet de vorige maand getoond, maar ga je naar een andere pagina, de activiteitenpagina. Deze engelstalige bladerknoppen staan ook op [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/Activiteiten?datefrom=19-01-1961](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/Activiteiten?datefrom=19-01-1961).

Label in name

De chatfunctie is een knop met een afbeelding waar tekst op staat. Deze tekst komt niet overeen met de tekst die in de code aan de afbeelding is toegevoegd. Met spraaksoftware is de knop daarom mogelijk niet te bedienen.

Op de website van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht luidt de alt-tekst "Chatten met Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht" terwijl er op de knop staat: "Vragen, praat met ons".

Op de website van de Gemeente Papendrecht staat de chatfunctie niet actief is een afbeelding met de tekst "chat is niet beschikbaar". De alt-tekst ontbreekt.

Op alle pagina's van de Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ontbreekt in de titel van de pagina de naam van de gemeente. Wel staat op elke pagina "Toptaken".

Ook het logo op de homepage heeft een foutieve naam. De alt-tekst bij het logo luidt "Toptaken homepage", de tekst op de afbeelding wijkt hiervan af.

De kleur van de chatfunctieknop (oranje met witte tekst) heeft een te laag contrast bij de Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht.

Op de pagina [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5 9 Spreekuur politie](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5_9_Spreekuur_politie) werkt de ingebedde Google maps niet.

Tevens ontbreekt het label in het zoekveld in de kaart.

In de footer van de Gemeente Papendrecht staan 2 links met een symbool erachter wat wijst op een externe link "Maak een afspraak" en "Kijk nu". Hier ontbreekt de uitleg in de linknaam: "opent in nieuw venster" (of "opent in nieuw tabblad" of ...?). 7

Op de pagina [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5 9 Spreekuur politie#row1](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5_9_Spreekuur_politie#row1) is "Gewoon Ambacht" in het menu in de lijst van 4 items afwijkend gekleurd. Dit is het geselecteerde menu-item. Hiervoor ontbreekt code die dit aan hulpsoftware doorgeeft.

Als je op de pagina [https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5 9 Spreekuur politie#row1](https://www.h-i-ambacht.nl/Gewoon_Ambacht/Overzicht/Activiteiten/5_9_Spreekuur_politie#row1) kiest voor "Vergroot contrast" is de tekst "Gewoon Ambacht" onleesbaar.

Op de website van de Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht wordt de instelling "Vergroot contrast" niet bewaard. Je moet dus telkens opnieuw de contrastknop gebruiken.

Op de pagina https://www.h-i-ambacht.nl/Inwoners_Ondernemers/Alle_onderwerpen/Verkeer_en_vervoer/Werk_in_de_wijk#row1 lijkt het erop dat de "Klik op het nummer of gemeente-icoontje voor informatie over de werkzaamheden op die locatie." niet met toetsenbord is te bedienen.

Op de websites van de Gemeente Papendrecht en de Gemeente Hardinxveld heeft het gekozen hoofdmenu een afwijkende kleur. Dit is niet beschikbaar voor hulpsoftware,

Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Wonen_en_leven/Omgeving/Duurzame_gemeente/Mogelijkheden_om_uw_huis_te_verduurzamen hebben de externe links een aria-label: "opent externe website". Dit heeft tot gevolg dat de tekst in de link niet meer wordt voorgelezen. Dit lijkt structureel bij externe links in de content.

Op de pagina https://www.hardinxveld-giessendam.nl/Zorg_en_onderwijs/Onderwijs/Leerplicht heeft knoppen, om de verborgen tekst te tonen. Deze knoppen lijken gekoppeld aan de verkeerde tekst. Je ziet de verkeerde tekst tevoorschijn komen.

Design-issue

Op de pagina https://www.papendrecht.nl/Inwoners/Overzicht_Inwoners/Verhuizen_of_inschrijven was mijn eerste indruk niet dat de kopjes klikbaar zijn. Dit zou je subtiel kunnen oplossen door een icoontje voor of achter de linktekst te plaatsen, bijvoorbeeld een pijltje.

Onderbouwing van de evaluatie

Dit is een quickscan.

Overige verbeterpunten

Informatie over WCAG 2.1

- [Web Content Accessibility Guidelines \(WCAG\) 2.1](#)
Overview: www.w3.org/WAI/intro/wcag
- [How to Meet WCAG 2.1 Quick Reference](#)
www.w3.org/WAI/WCAG20/quickref/
- [WCAG Evaluation Methodology \(WCAG-EM\)](#)
Overview: www.w3.org/WAI/eval/conformance

Deze rapportage is grotendeels gemaakt met de online [W3C evaluatietool](#).

